

VI Kongres Afrykanistów Polskich

20-22 kwietnia 2021 r.

Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

20.04.2021 r. wtorek

sesje online

08.45 Otwarcie Kongresu

Dyrektor Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie Robert Zydel
Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik
Wicemarszałek Województwa Mazowieckiego Wiesław Raboszuk
Przewodnicząca Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł
Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW prof. Maciej Żabek

09.00-10.15 - Sesja plenarna:

(wystąpienie gości honorowych w języku angielskim)
09.00-09.30 - Prof. Hayder Ibrahim Ali
09.30-10.00 - Dr Federica Guazzini, Associate Professor of History & Institutions of Africa
10.00-10.30 - Dyskusja (prowadząca: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł)

10.35-12.00 • Wirtualne zwiedzanie wystawy stałej i zbiorów w magazynach PME

Prowadzi: Dariusz Skonieczko

Sesja 1A. 12.15-13.45

Blok I: Afryka Zachodnia. Region Gwinejski (Kultura i literatura)

Prowadzący: Prof. dr hab. Jacek Pawlik

Prof. dr hab. Nina Pawlak, UW (*Językowe świadectwa wspólnoty kulturowej Afryki Zachodniej*)
Dr Patrycja Kozieł, IKŚiO PAN (*Afrofuturyzm vs. afrykański futurizm - przyszłość wyobrażona w twórczości Nnedi Okorafor*)
Dr Monika Wójcik, UAM (*Kobiece narracje o Afryce. Na podstawie twórczości Hajoty, Ludwiki Ciecchanowieckiej i Ady Wińczy*)
Mgr Esther Makwin Ephraim, Jan Długosz University in Częstochowa, (*Understanding the African Cultural Topoi used in Chinua Achebe's Things Fall Apart (1958), Part One*)
Dyskusja

Sesja 1B. 12.15-13.45

Blok II: Sudan. *New Sudanese Spring* ("Nowa wiosna sudańska")

Prowadzący: dr Nagmeldin Karamalla (sesja w języku angielskim)

Prof. Abdu Mukhtar Musa, Dept. of Political Science, the Islamic University of Omdurman
Dr Salah Al Bander, International Association for Intelligence Education
Dr Mohamed Torshin, Politician and researcher in Sudanese and African affairs
Dyskusja

Sesja 1C. 12.15-13.45

Blok III: Afryka Wschodnia (zagadnienia językowe i historyczne)

Prowadzący: Dr Eugeniusz Rzewuski

Dr hab. Beata Wójtowicz UW (*Institutionalne wsparcie dla rozwoju i rozpowszechnienia języka suahili*)
Dr hab. Marek Pawełczak UW (*Opowiem wam dokładnie... Trzy opowieści o buncie akidy Mombasy i jego konsekwencjach*)
Mgr Sebastian Zbik, doktorant UW, (*Arabska prasa na Zanzibarze w latach 1911-1963. Najważniejsze tytuły, tematy i postacie*)
Mgr Olga Pawlik, doktorantka UW, (*Podstawy prawne legitymizacji medycyny tradycyjnej w Tanzanii*)
Dyskusja

Przerwa obiadowa 13.45-14.45

Sesja 2A. 15.00-16.30

Blok I: Afryka Zachodnia. Region Gwinejski (Kultura i literatura)

Prowadzący: Prof. dr hab. Nina Pawlak

Prof. dr hab. Jacek Pawlik, UWM, (*Wspomnienie niewolnictwa w tożsamości współczesnego Beninu*)
Dr hab. Anna Niedzwiedz UJ (*Chrześcijański 'dress code' i katolicka moda w Ghanie*)
Mgr Patryk Zając, doktorant UW, (*Tradycyjne hausańskie widowisko sportowe dambe*)
Dyskusja

Sesja 2B. 15.00-16.30

Blok II: Sudan. Dziedzictwo przeszłości (etnografia i archeologia)

Prowadzący: Prof. dr hab. Maciej Żabek

Dr hab. Maciej Kurcz prof. US (*"Soba miniona" vs "Soba współczesna". Zmiana znaczenia pozostałości archeologicznych w Sudanie na przykładzie ruin średniowiecznej Soby*)
Dr Mariusz Drzewiecki CAŚ UW (*Polskie badania w Soba, stolicy średniowiecznego królestwa Alwy (Sudan)*)
Mgr Joanna Ciesielska CAŚ UW (*Badania bioarcheologiczne różnicowania społeczno-kulturowego populacji Soba, stolicy królestwa Alwy*)
Mgr Roksana Hajduga IKŚiO (*Nie pogrzebane w piaskach pustyni - sudańskie tradycje budowlane na przestrzeni tysiącleci*)
Dyskusja

Sesja 2C. 15.00-16.30

Blok III: Afryka Wschodnia (zagadnienia historyczne i polityczne)

Prowadzący: Dr hab. Beata Wójtowicz

Dr Eugeniusz Rzewuski, UW, (*Genealogia i topogenia w suahilijskich kronikach sultanatu Tungi (Mozambik)*)
Dr hab. Joanna Bar, UP w Krakowie (*Burundi 2005 - 2020 : piętnastolecie zmarowanych szans?*)
Weronika Kozłowska, studentka UW (*Protesty w Malawi po wyborach w 2019 roku - początek formowania się społeczeństwa obywatelskiego?*)
Dyskusja

Sesja 3A. 16.45-18.15

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Dr hab. Jacek Łapott prof. US

Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich, UAM (*Dirinyanke z Senegalu - "prawdziwy" afrykański wzór kobiecego piękna*)
Dr hab. Adam Pomieński, UAM (*Rybacki z Casamance. Społeczno-kulturowy wymiar rybołówstwa rzemieślniczego wobec wyzwania globalizacji*)
Dr Margot Stańczyk-Minkiewicz, UG (*Prezydentura Adama Barrowa w Gambii - bilans czterech lat nowych rządów*)
Dr hab. Sylwia Kulczyk prof. Ucz., UW (*Czy turystów może być za mało? Społeczności lokalne w Nigerze wobec barier dla rozwoju turystyki*)
Dyskusja

Sesja 3B. 16.45-18.15

Blok III: Afryka Wschodnia (Migracje i rolnictwo)

Prowadzący: Dr hab. Joanna Bar

Mgr Shepherd Mutsvara UP KEN w Krakowie (*Refugee camps in East Africa: A curse of lost heritage and cultural identity*)
Mgr Ada Górna, doktorantka UW (*Rolnictwo miejskie w strukturze przestrzenno-funkcyjnej Kigali*)
Dr Jerzy Gilarowski prof. Univ. Dar es-Salam (*Zmiany klimatyczne w Tanzanii a konsekwencje dla rolnictwa*)
Mgr Elżbieta Wiejaczka, doktorantka UAM (*Skutki migracji zarobkowych Masajów*)
Dyskusja

18.30 - Koncert on-line

w wykonaniu kompozytorki prof. Marii Pomianowskiej z Akademii Muzycznej w Krakowie

21.04.2021 r. środa

sesje online

Sesja 4A. 09.30-11.00

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich

Dr hab. Jacek Łapott prof. US (*Rytuał sigui w społeczności Dogonów z Mali*)
Dr Lucjan Buchalik, Muzeum Miejskie w Żorach (*"Turystyczny raj" czy "Smutek tropików" - przykład Sombów z Beninu*)
Dyskusja

Sesja 4B. 09.30-11.00

Blok V: Afryka post-portugalska I Kongo (Archeologia, historia i kultura)

Prowadzący: Dr Eugeniusz Rzewuski

Mgr Décio Muianga, Eduardo Mondlane University, (*Zambezi River boundary: the hunter-gatherers rock art signature in Cahora Bassa Dam (CBD), Tete Province, Mozambique*)
Dr Krzysztof Górny, UW (*Puste cokoły w Bissau. Pokoloniałne losy portugalskich pomników kolonialnych w dawnej Gwinei Portugalskiej*)
Dr hab. Renata Diaz-Szmidt, UW, (*Polityczny wymiar twórczości angielskiego pisarza Jose Eduarda Agualusy*)
Dyskusja

Sesja 5A. 11.15-12.45

Blok I: Afryka Zachodnia. Strefa Sudanu. Badania etnograficzne

Prowadzący: Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich

Dr hab. Łukasz Jakubiak, UJ, (*Prezydenckie i semiprezydenckie systemy rządów w Afryce frankofońskiej - przykład Nigeru*)

Sesja 5B. 11.15-12.45

Blok IV: Afryka Północna, Maghreb.

Prowadzący: Dr Lucjan Buchalik

Prof. dr hab. Anna Barska, UO, (*Fenomen zastony w Tunezji. Salsari versus hidżab*)

Sesja 5C. 11.15-12.45

Blok V: Afryka post-portugalska I Kongo (Archeologia, historia i kultura)

Prowadzący: Dr hab. Renata Diaz-Szmidt

Dr hab. Robert Piątek prof. ucz. (*Podłe wino a kryzys wiary Alvaro III władcy Kongo*)

<p>Mgr inż. arch. Marek Kulczyk, Refugio (<i>Czy jest ten kawałek sahelu. Prawo do dysponowania nieruchomościami w obliczu krytycznej zmiany</i>).</p> <p>Mgr Izabela Cywa (<i>Wybory prezydencie w Republice Środkowoafrykańskiej jako narzędzie destabilizacji państwa</i>)</p> <p>Mgr Edyta Lubińska, doktorantka UW (<i>Współcześni Zande. Życie w sercu Afryki w cieniu nieustających konfliktów. Obserwacje z terenu</i>).</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Dr hab. Oksana Voytyuk, Uniwersytet W Białymstoku (<i>Nowe gaziogai jako element geopolitycznej rywalizacji Algierii i Maroko w Afryce</i>)</p> <p>Dr hab. Wiesław Lizak, UW (<i>Międzynarodowe konsekwencje kryzysu libijskiego (2011-2021)</i>)</p> <p>Dr Krzysztof Olendziński, MSZ (<i>Kilka refleksji na temat przyczyn rewolucji tunezyjskiej w jej dziesięciolecie</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Mgr Aneta Kościanek, doktorantka (Atrybuty władzy monarchiej Pedra V)</p> <p>Beata Lechowicz (<i>Obraz realnej rodziny polsko kongijskiej</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
--	---	---

Przerwa obiadowa 13.00-14.00

<p>Seesja 6A. 14.00-15.30</p> <p>Blok VI: Afryka Południowa (Historia, polityka i turystyka)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Wiesław Lizak</p> <p>Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski UWM, (<i>Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej wobec Republiki Południowej Afryki – założenia a praktyka</i>)</p> <p>Prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk, UW (<i>Zagospodarowanie turystyczne geostanowisk w kontekście koncepcji przestrzeni turystycznej – przykłady z Afryki Południowej</i>).</p> <p>Dr hab. Andrzej Polus prof. UW (<i>Koncepcje sprawiedliwości redystrybucyjnej w kontekście Republiki Południowej Afryki</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 6B. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (gospodarka i polityka)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Aniol</p> <p>Dr hab. Dominik Kopski, UW (<i>Chińskie inwestycje zagraniczne i efekty spillover w Afryce</i>)</p> <p>Dr Marta Dębska, KA im. FM (<i>Aktywność Chin we współczesnej Afryce</i>)</p> <p>Dr Anna Cichecka, UW (<i>Relacje Unii Europejskiej i Afryki Subsaharyjskiej: nowe rodzenie</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 6C. 14.00-15.30</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Maciej Ząbek</p> <p>Dr hab. Hanna Rubinkowska-Aniol, UW (<i>Zmiana czy kontynuacja, czyli obecna sytuacja polityczna w Etiopii w perspektywie długiego trwania</i>)</p> <p>Dr hab. Dęgefe Kebe Gemechu UWM (<i>Spór o kształt zmian ustroju politycznego w Etiopii po 2018 roku: proces wyborczy, oczekiwania społeczeństwa oraz przeszkody wewnętrzne i międzynarodowe</i>)</p> <p>Dr Krzysztof Białewicz, badacz niezależny (<i>Wojna w Tigray a reformy premiera Abiy Ahmeda</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
--	---	--

<p>Seesja 7A. 15.45-17.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (w cieniu przeszłości)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Andrzej Polus prof. UW</p> <p>Dr hab. Karol Piasecki prof. US (<i>Afrykanie w Ameryce Przedkolumbijskiej</i>)</p> <p>Dr Anna Paterek, KA im. FM, (<i>W cieniu kolonialnej przeszłości – koncepcja rozliczenia niemieckiego kolonializmu na przykładzie kraju związkowego Wolnego Hanzeatyckiego Miasta Bremy</i>)</p> <p>Mgr Tomasz Górecki, MM Żory (<i>Sprytni krajowcy Kajzera. Niemieckie posiadłości zamorskie w ilustrowanej prasie popularnej na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX wieku</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 7B. 15.45-17.30</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Aniol</p> <p>Dr Agata Frankowska (<i>Kapitał społeczny i praktyki zdrowotne matek na obszarach wiejskich w Etiopii</i>)</p> <p>Dr Zuzanna Augustyniak UW (<i>Etiopskiego mężczyzny portret własny – kwestionowanie modelu męskości etiopskiej a doświadczenie migracji</i>).</p> <p>Mgr Kinga Turkowska, doktorantka UW (<i>Nigdy, przynigdy więcej - upamiętnienie okresu czerwonego terronu w Etiopii</i>)</p> <p>Dominik Masełbas, student UW (<i>Stosunki etiopsko-sudańskie: od 1956 roku po konflikt graniczny w 2021 roku</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 7C. 15.45-17.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (ochrona przyrody)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Izabella Łęcka</p> <p>Dr hab. Renata Dulias prof. US (<i>Problemy ochrony przyrody w Afryce na przykładzie obiektów z listy światowego dziedzictwa UNESCO</i>)</p> <p>Dr hab. Małgorzata Durydówka, prof. ucz. UW, Dr Katarzyna Duda-Gromada UW, Dr hab. Alina Zajadacz prof. UAM i Dr hab. Mirosław Mika prof. UJ (<i>Atrakcyjność turystyczna i organizacja ruchu turystycznego w parkach narodowych Rwandy</i>)</p> <p>Mgr Justyna Adamus UJ (<i>Konflikt w relacji: człowiek-środowisko na przykładzie Nairobi i Parku Narodowego Nairobi</i>)</p> <p>Mgr Tomasz Kępski, UJ (<i>Problemy włączenia społeczności lokalnych w łańcuch korzyści z rozwoju turystyki safari – przykład regionu Samburu (Kenia)</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
--	---	---

22.04.2021 r. czwartek
sesje online

<p>Seesja 8A. 9.30-11.00</p> <p>Blok VIII: Madagaskar: Historia, edukacja i kultura</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jarosław Różański</p> <p>dr hab. Wojciech Kluj prof. UKSW (<i>Formalizacja języka malgaskiego w służbie rodzimej władzy w XIX w.</i>)</p> <p>dr hab. Kinga Lendzion (<i>Bydło padnie, ale wiedza nigdy się nie wyczerpie – czynniki kształtujące osiągnięcia edukacyjne malgaskich uczniów</i>)</p> <p>mgr Małgorzata Klein, doktorantka UW (<i>Edukacja a jakość życia – obserwacje z Madagaskaru</i>).</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 8B. 9.30-11.00</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Jacek Lapot prof. US</p> <p>Dr hab. Aneta Pawłowska prof. UŁ (<i>Prolegomena do czeskiego kolekcjonerstwa artefaktów afrykańskich</i>).</p> <p>Dr hab. Małgorzata Szupejko, UW, (<i>Obrazy Afryki w kolekcji pocztówek Adama Rybińskiego</i>).</p> <p>Dr hab. Anna Nadolska-Styczyńska prof. UMK (<i>Maski ludu Pende w zbiorach Muzeum Misjono-Etnograficznego w Pieniężnie</i>).</p> <p>Mgr Zofia Gala, doktorantka UŁ (<i>Sztuka współczesnego świata – przypadek Tanzanii</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 8C. 9.30-11.00</p> <p>Blok VII: Róg Afryki (Etiopia, Somalia, Sudan) Historia, kultura i polityka</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Hanna Rubinkowska-Aniol</p> <p>Prof. dr hab. Maciej Ząbek UW (<i>"Khat. Lubykant społeczny Rogu Afryki"</i>)</p> <p>Dr Wojciech Trojan wsp. IEIAK UW (<i>Antropologia ładu finansowego Somalilandu</i>)</p> <p>Dr Krystyna Kamińska, wsp. IEIAK UW (<i>Współczesny wieloaspektowy model edukacji w Dżibuti</i>)</p> <p>Agata Bar, studentka UJ (<i>Zmiany w dysfunkcyjności Dżibuti po 2016 roku</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
---	---	--

<p>Seesja 9A. 11.15-12.45</p> <p>Blok VIII: Madagaskar: Historia, edukacja i kultura</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jarosław Różański</p> <p>mgr Albert Zięba, Stowarzyszenie Madagascar-Pologne, (Sorabe)</p> <p>Milena Orlińska, studentka UW (<i>Początek epidemii Covid-19 na Madagaskarze - obserwacje z Fort Dauphin</i>)</p> <p>Patryk Orliński, student UW (<i>Wizyta papieża Franciszka na Madagaskarze w 2019 roku - wybrane uwarunkowania społeczno-polityczne</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 9B. 11.15-12.45</p> <p>Blok V: Afryka post-portugalska i Kongo (Archeologia, historia i kultura)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Robert Piętek prof. ucz.</p> <p>Dr Edward Janusz Jaremczuk (<i>Sytuacja wewnętrzna Demokratycznej Republiki Kongo, dwa lata po zwycięstwie Ferika Tshisekedi w wyborach prezydenckich z dnia 30 grudnia 2018 roku wyborów</i>)</p> <p>Mgr Łukasz Żądło, doktorant (<i>Stosunki polityczne Angoli w latach 1975-2002 z państwami ościennymi i ich wpływ na system polityczny współczesnej Angoli</i>)</p> <p>Mgr Sebastian Teusz, nauczyciel (<i>Juliusz Eduard Teusz (1845-1912) odkrywca, botanik i plantator</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 9C. 11.15-12.45</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Jacek Lapot prof. US</p> <p>Dr inż. Arch. Anna Rynkowska-Sachse, Sopotka Szkoła Wyższa (<i>Współczesna architektura centrum społecznego (community centre) na przykładzie wybranych obiektów z Afryki</i>)</p> <p>Dr Justyna Otwinowska, PME (<i>Od bałtiku po salony modowe. Przykłady inspiracji modowych w Afryce</i>)</p> <p>Mgr Dariusz Skonieczko, PME (<i>Kolekcja afrykańska PME – wystawa stała, kierunki rozwoju</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
--	---	---

Przerwa obiadowa 13.00-14.00

<p>Seesja 10A. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (Zagadnienia religijne i etyczne)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Jacek Pawlik</p> <p>Prof. dr hab. Jarosław Różański UKSW (<i>Relacje międzyreligijne w nauczaniu papieskim w Afryce</i>)</p> <p>Dr hab. Izabella Łęcka, UW, (<i>Poziom empatii w stosunku do imigrantów z Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu w dwuetapowym badaniu z udziałem studentów Uniwersytetu Warszawskiego w latach 2017-2019</i>).</p> <p>Dr Ewelina Marta Mączka, UWM, (<i>Próba kodyfikacji systemu niewolnictwa na przykładzie "Code noir"</i>)</p> <p>Dr Małgorzata Kamecka, Uniw. w Białymstoku, (<i>"Afrykanie nie weszli do historii". Uwagi o pamięci Afryki na marginesie lektury słów Nicolasa Sarkozy'ego</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 10B. 14.00-15.30</p> <p>Blok VI: Afryka Południowa (Historia i antropologia kulturowa)</p> <p>Prowadzący: Dr hab. Marek Pawelczak UW</p> <p>Dr hab. Marcin Brocki prof. UJ (<i>Oddolne systemy pomocy społecznej we współczesnym Zimbabwie</i>)</p> <p>Dr hab. Michał Leśniewski WH UW (<i>Choroby jako czynnik ekspansji europejskiej w Afryce Południowej</i>)</p> <p>Dr Piotr Cichoński, IEIAK UW (<i>Od targowiska w Kumasi do rynku w Mzuzu. Etno-fikcyjne słuchowiska jako przykład etnografii współdzielonej</i>)</p> <p>Dyskusja</p>	<p>Seesja 10C. 14.00-15.30</p> <p>Blok IX: Problematyka międzyregionalna i transnarodowa (kolekcjonerstwo i muzealnictwo)</p> <p>Prowadzący: Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski</p> <p>Dr Jędrzej Czerpe, PISM (<i>Pastorzy mega-kościół - duchowni, politycy, biznesmeni</i>)</p> <p>Mgr Mateusz Ciasnocha, InvestAfrica.pl (<i>Abecadło biznesu w Afryce - doświadczenia InvestAfrica.pl</i>)</p> <p>Dyskusja</p>
--	--	---

15.45-17.15 Seesja plenarna, Podsumowanie kongresu

Dyskusja i zamknięcie Kongresu

Prowadzący: Prof. dr hab. Nina Pawlak, dr hab. Wiesław Lizak, Prof. dr hab. Ryszard Vorbrich, Prof. dr hab. Maciej Ząbek

www.kongresafrykanistyczny.pl

